

10 Llorenç M. Duran

en el record...

El diumenge 16 de febrer moria a Ciutat, després de breu malaltia, don Llorenç Duran i Coli, marratxiner d'adopció perquè a més de viure a Sa Cabaneta des del novembre del 1973-s'hi trobava tan bé que, fins i tot, no escoltà els precs dels seus fills, els quals volien que passàs els hiverns a Ciutat quan enviudà- es sentia unit al moviment cultural que venturosament sorgeix entre el jovent del nostre poble. Subscriptor i col.laborador de Pòrtula, n'era un entusiasta propagandista. Moltes vegades me digué que considerava aquesta revista com una de les més ben enfocades, per no dir la que més, d'entre totes les que, com a bolets, han anat sorgint dins la ruralia mallorquina.

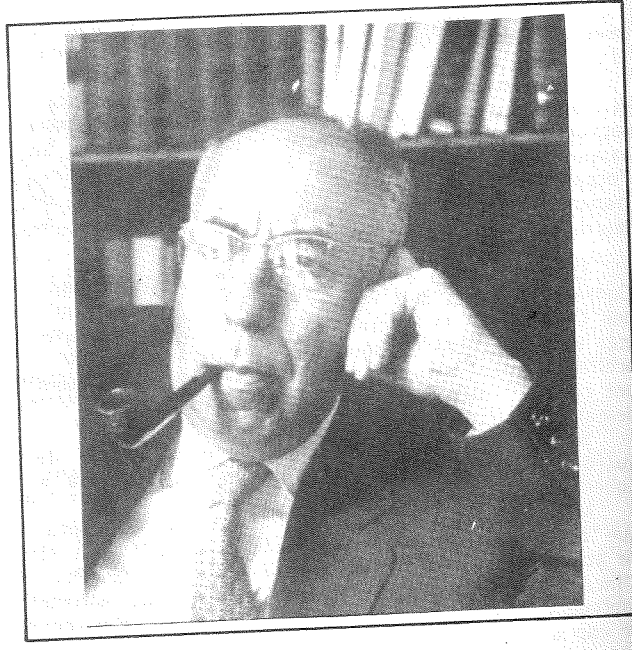
Don Llorenç, nat a Inca el 2 de maig del 1903, era el fill major del "Mestre" Miquel Duran i Saurina, home del qual es pot dir que fou, al començament d'aquest segle, l'iniciador i ànima de la vida cultural d'aquella ciutat, on nasqué el 25 de març de 1866. Fill del poble, d'humil fuster anà, pel seu propi esforç, pujant i fent-se un nom entre els seus conciutadans. Autodidacte, després de posar una llibreria, hi va afegir una impremta, molt senzilla, però que fou suficient perquè d'ella anassin sortint un bon estol de setmanaris: "Es Ca d'Inca", "La Bona Causa", "Ca Nostra" i "La Veu d'Inca", d'ideologia catòlica i mallorquinista. De tots, ell n'era el fundador, director i principal redactor. També fundà el Cercle d'Obrers Catòlics i l'Orfeo "L'Harpa d'Inca". Col.laborà intensament en moltes altres empreses d'interès cultural i social. Així mateix dirigí "La Ignorància" durant la seva segona època (1918-19). Poeta d'una gran sensibilitat, seguidor de l'Escola Mallorquina, era molt ben considerat entre els intel.lectuals, arribant a tenir una íntima amistat amb els seus capdavanters Costa i Llobera, Maria Antònia Salvà i Miquel Ferrà. Publicà un tom de poesies, Flor de Roella, amb pròleg de Miquel Ferrà. Morí el 28 de febrer de l'any 1953. Inca reconegué els seus mèrits dedicant-li un carrer i anomenant-lo fill il.lustre per comú acord de l'Ajuntament el 1982.

Si "els tests s'assemblen a les olles" com diu l'adagi mallorquí, no és gens estrany que des de l'infantesa, el jove Llorenç Maria es sentís atret per totes les coses que enlairen l'esperit. Després d'estudiar al Col.legi dels Germans de les Escoles Cristianes d'Inca, començà els estudis del Magisteri, com alumne lliure, que finí pel setembre del 1923. Mentre preparava les oposicions donà classes al Col.legi del Beat Ramon Llull de la mateixa ciutat. Ensems ajudava al seu pare en moltes de les activitats culturals que aquell dirigia.

Al convocar-se oposicions, l'any 1925, anà a Barcelona, lloc on es feien. Com a primera mostra de la valua intel.lectual d'aquest jove de 22 anys basta dir que d'entre els 326 opositors ell quedà en tercer lloc.

Hom li adjudicà la plaça de Tallendre, a la Baixa Cerdanya, petit poblet al peu dels Pirineus gironins, avui abandonat.

Sempre servà un bon record del temps que hi passà, durant el qual es mullerà i on -degut a la poca matrícula escolar que hi havia- pogué posar en pràctica adequadament els nous mètodes d'ensenyament, trencant amb els vells sistemes, moltes

vegades tan antipedagògics. També va ser allà on se li desvetllà l'interès per la psicologia, ciència que arribà a dominar amb mestria.

L'any 1929 li adjudicaren l'escola unitària de Sencelles, poble veínat d'Inca, on estigué fins al començ de la guerra civil. Durant aquests anys treballà intensament i amb gran profit en moltes empreses relacionades amb l'ensenyament: construcció d'una nova escola al poble, organització d'exposicions escolars així com d'una biblioteca circulant, coeducació a l'escola dels adults, classes preparatòries de batxillerat... això a Sencelles. Per altra part, per a Ciutat preparà una memòria sobre un projecte de reforma i amillorament de la Casa de Misericòrdia, ajudà entusiàsticament a la posta en marxa del Museu Pedagògic Provincial, obra iniciada per l'inspector Joan Capó l'any 1930. Quan hom hi formà vuit seccions de treball, el mestre Duran fou l'encarregat de la secció "Estudi de l'infant", oferint una versió dialectal mallorquina del test de Binet, feta durant la seva estada a Tallendre. També per la seva iniciativa i destinats al Museu Pedagògic un ferrer i un fuster de Sencelles construïren els jocs de "La Maison des Petits" que dirigien a Ginebra madame Andemars i Lefendel. A partir de l'estiu del 1929 dirigí anualment una colònia escolar.

Els darrers dies del fatídic juliol del 36, per enveges i rivalitats de persones destacades del poble, fou empresonat i duit a Ca'n Mir, l'antic magatzem de fustes, situat on ara hi ha la Sala Augusta. Durant els mesos de captiveri aprofità el temps estudiant alemany i psicologia i escrivint poesies, alguna d'elles d'un to humorístic que contrastava vivament amb l'ambient que regnava dins aquell tènec lloc. Sobresegu da, malgrat la pressió dels seus enemics, la causa militar, passà a disposició del governador civil, el qual l'envià a picar pedra a les carreteres. Pel juny del 1937, després d'onze mesos, quedà definitivament en llibertat.